

UPLATŇOVÁNÍ A PODOBY PŘÍMÉ FINANČNÍ POMOCI FYZICKÝM OSOBÁM NA ÚROVNI OBCÍ

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

Katedra Veřejné a sociální politiky FSV UK

Konference „(O)slad'ování“

Jihlava, 7. – 8. března 2013

Motivace

- disertační práce o neúplných rodinách, samoživitelství; zkoumání možných nástrojů, jak tyto rodiny podpořit
- nepoměr mezi stoupajícím zájmem o globální úroveň sociální politiky a pozorností věnovanou sociální politice na lokální úrovni a v samosprávné působnosti obcí
- obohacení teorie sociální politiky (přímá finanční pomoc (dávka) vs. služba)

Metodologie a výzkumné otázky

- dotazníkové šetření (únor a březen 2011) u obcí s rozšířenou působností: dotazy na finanční pomoc fyzickým osobám v roce 2010
- vzorek: z 227 obcí (205+22) odpovědělo 177 obcí (tj. 78 %)
- podmínkou zahrnutí byla žádost fyzické osoby o pomoc (vyřazeny byly obce, které „plošně“ podporují např. pěstounské rodiny či „občánky“)
- výzkumné otázky:
  - 1) Jak moc je finanční pomoc obcí v jejich samosprávné působnosti určena fyzickým osobám rozšířeným nástrojem sociální politiky?
  - 2) Jak je finanční pomoc obcí v jejich samosprávné působnosti určena fyzickým osobám koncipována?

Rozšířenost finanční pomoci

- finanční pomoc fyzickým osobám uplatnilo v loňském roce 23 ze 177 oslovených obcí, tj. 12,5 %
- 7 obcí nad rámec výzkumu informovalo, že podobnou pomoc sice neposkytly v loňském roce, ale někdy v předchozích letech.
- 2 obce uvedly, že mají v rozpočtu každoročně vyčleněno 10.000, resp. 50.000 Kč na „pomoc v naléhavých případech“, kterou nicméně v loňském roce nevyužily.
- další obec rovněž příspěvek zatím nepřiznává, nicméně uvažuje o vzniku fondu, ze kterého by bylo hrazeno např. školné do ZUŠ nebo zájmové kroužky pro talentované děti ze sociálně slabých rodin.
- celkem má tuto formu pomoci v zorném poli 15 % obcí

Typy pomoci (1)

- pomoc obětem živelních katastrof (Karlovy Vary - Fond finanční pomoci občanům v krizových situacích, obec každý rok 200.000 Kč)
- 205.600 Kč pěti žadatelům ve dvou obcích

Obec	Počet podpoř. žadatelů	Celková výše pomoci (v Kč)	Průměrná výše pomoci (v Kč)	Rok
Bohumín	1	30.000	30.000	2010
Frýdlant n/Ostravicí	1	20.000	20.000	2009
Holešov	1	15.000	15.000	2007
Karlovy Vary	4	175.600	43.900	2010

Typy pomoci (2)

- „doplnění“ státního systému pomoci v hmotné nouzi
- 18 obcí (v tabulce 14)

Obec	Počet podpoř. žadatelů	Celková výše pomoci (v Kč)	Prům. výše pomoci (v Kč)	Dokument
Aš	1	20.000	20.000	Ne
Český Brod	52	44.216	850	Ne
Dačice	24	60.000	2.500	Ne
Dvůr Králové n/L	1	5.000	5.000	Ne
Kuřim	1	6.000	6.000	Ne
Lysá nad Labem	3	18.960	6.320	Ano
Litomyšl	1	49.713	49.713	Ne
Mělník	19	56.000	2.947	Ano
Mnich. Hradiště	2	7.391 (z toho 3.192 poukazy)	3.696	Ne
Most	44	19.500 (vše poukazy)	443	Ne
Říčany	1	15.000	15.000	Ano
Praha 1	24	256.027	10.667	Ne
Praha 2	10	36.200	3.620	Ano
Praha 21	1	4.452	4.452	Ne

Typy pomoci (2)

- vyplaceno 184 žadatelům; celkový objem 598.459 Kč
- finanční pomoc většiny obcí výrazně nepřekročí částku 10.000 Kč
- obce, které mají institucionalizovaná pravidla pro přiznávání pomoci, dávají na jednoho žadatele méně peněz než obce, které rozhodují bez předem daných kritérií a na základě posouzení konkrétní situace

Typy pomoci (2)

□ modely:

- přímá a nevratná pomoc pomoci těm, kteří nedosáhnou na pomoc v hmotné nouzi (Dačice, Mělník, Most)
- přímá a nevratná pomoc zdravotně hendikepovaným či vážně nemocným (např. příspěvek na jídlo pro vodícího psa)
- bezúročné půjčky (viz tabulka)

<i>Obec</i>	<i>Počet podpoř. žadatelů</i>	<i>Celková výše pomoci (v Kč)</i>	<i>Prům. výše pomoci (v Kč)</i>	<i>Dokument</i>
Kolín	47	200.000	4.255	Ne
Nové Město n/Moravě	1	23.000	23.000	Ne
Praha 7	42	193.200	4.600	Ano
Sokolov	1	10.000	10.000	Ano

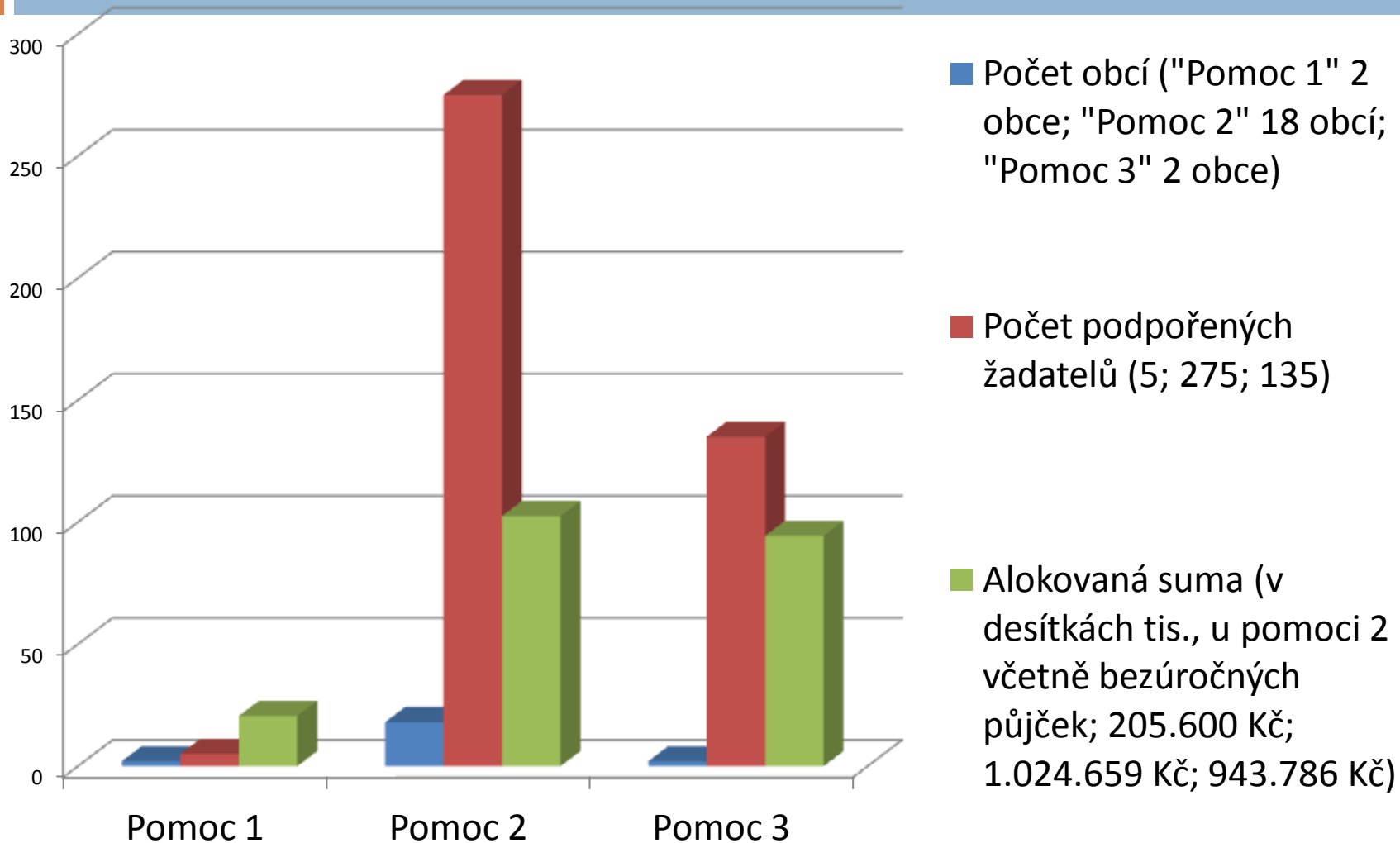

Typy pomoci (3)

- pomoc jako forma zmírňování dopadů deregulace nájemného
- vyplaceno 943.786 Kč celkem 135 žadatelům. Tato forma je nejvýraznější co do celkového objemu prostředků, nicméně poskytují ji jen části Prahy (2, 6 a 7; bylo by možné sem rovněž zařadit Sokolov).

<i>Obec</i>	<i>Počet podpoř. žadatelů</i>	<i>Celková výše pomoci (v Kč)</i>	<i>Prům. výše pomoci (v Kč)</i>	<i>Dokument</i>
Praha 2	13	45.600	3.507	Ano
Praha 6	122	898.186	7.362	Ano

Shrnutí

Shrnutí

- formy pomoci: přímá výplata (17 obcí), poukazy na potraviny (dvě obce) a bezúročné půjčky (čtyři obce)
- příspěvek do diskuze:
  - ▣ k adekvátnosti využívání tohoto nástroje na úrovni obcí (proti: nedostatek financí, náročná administrativa; pro: znalost prostředí /sociální práce/, možnost zvyšování loajality občanů vůči obci)
- zajímavá další zkoumání (návratnost bezúročných půjček, budoucnost této formy pomoci, proč je neformalizovaná pomoc štedřejší...)

Děkuji za pozornost!

eva.hejzlar@gmail.com